

"La caducitat port

Lluís Alpera ha estat el darrer guanyador del premi de poesia Ausiàs March, per l'obra *Amb cendres i diamants*. Nascut a València l'any 1938, Alpera conreà en els seus primers llibres la poesia realista i social. D'aquest període data el seu llibre *Dades de la història civil d'un valencià* i l'*Antologia de la poesia realista al País Valencià*, publicada als Estats Units, on va exercir de professor universitari. Posteriorment, la seua obra va evolucionar cap a unes altres tendències, catalogades pels crítics de "sensualisme barroc". Se'n destaca un poemari que deixa clares les intencions des del mateix títol: *Surant enmig del naufragi final contemple el voluptuós incendi de totes i cadascuna de les flors del nubil hibiscus*. Professor de català a la Universitat d'Alacant des de fa vint-i-quatre anys, Alpera ha practicat també l'assaig i la crítica i assegura que aquest darrer poemari obre noves perspectives en la seua trajectòria poètica.

—*Què significa aquest premi i aquesta nova obra en la seva carrera?*

—Per mi aquest premi és molt significatiu. Primer pel nom, Ausiàs March, que és un poeta que he estudiat i admire i del qual he pres motius com la tensió vital o la dialèctica carn-espírit; després pel fet que en la primera convocatòria guanyara Pere Quart, amb *Vacances pagades*, que per mi és un personatge clau que m'ajudà a formar-me en el realisme social i, finalment, per la nova trajectòria encetada pel premi aquests últims anys, molt consolidat pel fet de tenir un jurat de solvència i de ser editat per Edicions 62. Per a mi era un desafiament.

Ara per ara no tinc problemes per a publicar, sobretot a Barcelona, però el tema és un altre. Has de renovar la teua expressió formal i, fins i tot, la temàtica conceptual. De tant en tant t'agrada de posar-la en exercici i això vol dir competitivitat.

—*Això implica que el llibre aporta novetats respecte als seus temes característics, com el mite d'Ítaca o l'epicitat?*

—Sí. Crec que això que els crítics han anomenat el "sensualisme barroc" que va començar amb aquell llibre de *Surant...* i que va continuar amb *Tempesta d'argent* i *Sols de pleniluni* ja va minvar en el llibre següent. Aquest darrer encara té algunes característiques comunes amb els altres, el segell Alpera hi és present: tensió vital, *Carpe diem*, el tema d'Ítaca, això sempre hi serà. El que passa és que has d'aportar coses noves. Després de

**Lluís Alpera,
poeta i crític,
professor
i assagista, ha
seguit una de les
trajectòries
literàries més
fecundes del País
Valencià, i el mes
passat hi afegia
l'obra 'De cendres
i diamants',
guanyadora del
premi de poesia
Ausiàs March.**

la vivència, del patiment o de l'exultació, tot passa per un alambic, un procés d'anàlisi-síntesi, i aquesta síntesi ha de variar. Si em mantinc en la meua línia, jo mateix m'anullaré. És molt difícil de descobrir noves coses, però sí que podem donar al segell propi una nova dimensió.

—*Els premis literaris han de ser necessàriament polèmics?*

—Jo crec que el premi pot enganyar i alhora sublimar, com la vida. Jo crec que la millor cosa seria que existiren uns barems civilitzats, proporcionats, com en les oposicions, però això és impossible i faria la vida molt avorrida. Els premis són, evidentment, molt al·leatoris, depenen dels jurats, dels corrents estètics, de les editorials... Jo tinc la fortuna d'haver publicat tres obres premiades en Edicions 62, potser en un altre lloc no l'haguera tinguda. Això t'encoratja, però cal ser realista. Jo recomanaria, si els consells serveixen d'alguna cosa, que, qui crega que la seua obra té un valor, que la presente a un premi, a tot estirar a dos, i, si no guanya, que la duga a una editorial.

—*Però que un escriptor com vostè, amb una extensa obra publicada, guanye un premi no tanca les portes als autors novells?*

—La competència intel·lectual és sempre saludable. Quan algú et diu que ja tens la carrera feta, s'enganya. No et renovaries ni tindries al·licients.

—*Continua essent igual fer poesia ara que fa trenta anys, quan va publicar els primers poemaris?*

—Fas poesia perquè et naix, perquè la sents. Quan vaig començar pensava que era una manera de canalitzar i d'expressar sentiments, i també conviccions i, fins i tot, idealismes. Ara crec que era un poc ingenu, però els estímuls d'aquell moment continuen, enriquits per un *savoir-faire*, un aprenentatge, una tècnica... Vaig començar amb la poesia cívica perquè era una manera digna, perquè pensava que podia ajudar a fer que el català es llegira més, i tot això encara és vigent.

—*Li molesta que li posen l'etiqueta de poeta social?*

—Des dels anys 80, quan van eixir alguns defensors, també algun exegeta, de la meua obra, em van desenganxar d'aquesta marca. Crec que els crítics necessiten molta informació, ràpida i esquemàtica. I això serveix perquè els clixés es mantinguen.

Jo no renunciare a unes vivències i a uns compromisos. Han estat un enriquiment, com

al desig de lluita"

VICENT A. JIMÉNEZ

tot en la vida. L'aprenentatge, per exemple, per a mi és un procés acumulatiu i algunes tècniques realistes, com la narrativitat o el col·loquialisme, poden ser útils ara, en una conjuntura tan diferent.

Durant els anys 60 intel·lectualitzava el compromís, però ja hi eren presents els temes que després he desenvolupat, com el sentit del pas de la vida, la caducitat, que porta el desig de lluita.

—Darrerament també ha dedicat alguns treballs a la crítica literària. Un poeta també pot ser un bon crític?

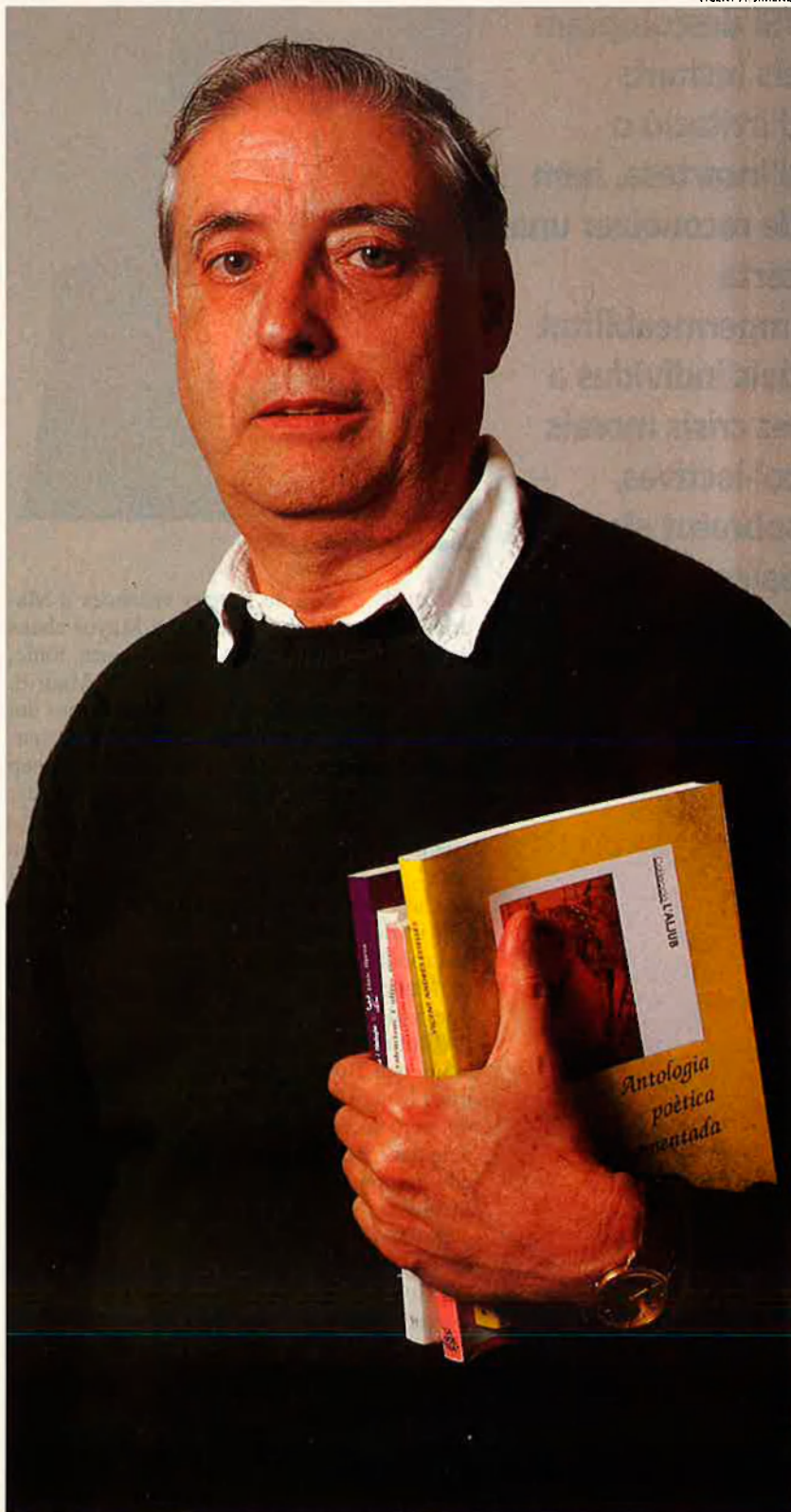
—Durant anys vaig pensar que el creador no podia ser alhora relator de la seua generació, però ara he tornat a fer crítica perquè m'agrada molt l'estudi i la interpretació dels textos. Tinc un propòsit clar: obrir-me a tot tipus d'interessos, però, sobretot, a poetes valencians, especialment als més marginats de les comarques del sud.

—Marca tant viure a Alacant? Com es veu el panorama literari i cultural des de la perifèria?

—Jo vaig venir perquè, després de treballar als Estats Units, Sanchis Guarnier em va suggerir que ací hi havia una tasca interessant a fer i un petit grup per a treballar. Durant el final del franquisme, ací, a la ciutat, hi havia una activitat conjunta de les forces nacionalistes i d'esquerra que, a la seua manera, es preocupaven pel desenvolupament cultural. Després de la transició, algunes figures de l'esquerra, com el regidor de cultura de l'Ajuntament, Salvador Ferrer, dugueren aquest esperit a les institucions però, a poc a poc, a mesura que els partits, abans reivindicatius, s'aferraven al poder, disminuïa aquesta intenció cívica. Ara, acadèmicament, a la Universitat d'Alacant, hi ha un treball intens, però jo crec que l'ús de la llengua ha reculat.

Literàriament som pocs, Emili Rodríguez Bernabeu, Ximo Espinós, Ximo Caturla i jo; però tenim presència en tots els àmbits: l'assaig, la poesia i la narrativa. A Alacant patim d'una doble perifèria, de València i de Barcelona, i com que les institucions no donen cap suport (fa poc, per exemple, he publicat un article reivindicant la publicació de les obres completes de Joan Valls, que ni la Diputació d'Alacant ni l'Ajuntament d'Alcoi no han encetat), hem de buscar eixides a l'exterior i, moltes vegades, la cosa més fàcil és de trobar-ne a Barcelo-

Jordi Sebastià

"A Alacant patim d'una doble perifèria, de València i de Barcelona."